

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ 2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	15

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM BULGULARI	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 5: Sözleşme Yapılmayan Yapım ve Hizmet İşleri	11

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında Kayıtlı Bulunan Peşin Tahsil Edilmiş Gelirlerin Dönem Sonunda Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına Aktarılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Doğrudan Teminle Gerçekleştirilen ve Belli Süre Gerektiren İşlerde Sözleşme Yapılmaması

2. Vadesinde Tahsil Edilmeyen Kira Gelirlerinin Gelirlerden Alacaklar, Takibe Alınanların İse Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi

3. Parasal Limitler Dahilindeki Yapım İşlerinde %10 Sınırını Aşan Kısım İçin Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Kocaeli Üniversitesi 1992 yılında 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kocaeli Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanlığı tarafından, dekanlar ise

Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 19 fakülte, 3 yüksekokul, 4 enstitü, 1 devlet konservatuarı, 16 meslek yüksekokulu ve 19 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	379	36	415
Doçent	239	97	336
Doktor öğretim üyesi	456	132	588
Öğretim görevlisi	422	82	504
Araştırma görevlisi	609	287	896
Toplam	2.105	634	2.739

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	669	451	1.120
Sağlık	1.111	371	1.482
Avukatlık	5	1	6
Eğitim-öğretim	4	2	6
Teknik	178	92	270
Din Hizmetleri	1	1	2
Yardımcı	80	111	191
Sözleşmeli	187	76	263
İşçi	1.244	42	1.286
Toplam	3.479	1.147	4.626

Üniversitede 2023 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 5.584’tür. Ayrıca Üniversitede 9 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan Kocaeli Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2023 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3:2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	1.746.772.870,00	1.734.464.997,91	99,29
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	251.932.630,00	238.644.583,29	94,72
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	262.384.856,47	241.094.215,32	91,88
Cari Transferler	137.129.337,50	130.943.412,49	95,48
Sermaye Giderleri	134.890.000,00	134.305.407,65	99,56
Toplam	2.533.109.693,97	2.479.452.616,66	97,88

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 1.737.203.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 795.903.694,97 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 2.533.109.693,97 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %97,88'i olan 2.479.452.616,66 TL kullanılmıştır.

2023 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 2.479.452.616,66 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %97,88'i kullanılmıştır. Personel giderlerinde 1.746.772.870,00 TL ödeneğin 1.734.464.997,91 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 251.932.630,00 TL ödeneğin 238.644.583,29 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 262.384.856,47 TL ödeneğin 241.094.215,32 TL'si, cari transferlerde 137.129.337,50 TL ödeneğin 130.943.412,49 TL'si, sermaye giderlerinde 134.890.000,00 TL ödeneğin 134.305.407,65 TL'si, harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2023 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Erasmus, Bilimsel Araştırma Projeleri, Ulusal Deprem Araştırma Programı ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 47.353.234,68 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2023 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4:2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelir Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	46.709.000,00	62.554.060,45	133,92
Alınan Bağış ve Yardımlar	1.636.195.000,00	2.361.449.985,21	144,32
Sermaye Gelirleri	-	-	-
Diğer Gelirler	54.302.000,00	99.398.497,00	183,04
Toplam	1.737.206.000,00	2.523.402.542,66	145,25
Gelirlerden Ret ve İadeler (-)	-	846.057,44	-
Net Toplam	1.737.206.000,00	2.522.556.485,22	145,20

2023 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 1.737.206.000,00 TL olan Üniversitenin yıl sonunda net bütçe geliri 2.522.556.485,22 TL olarak gerçekleşmiştir.

Dönem faaliyet geliri 2.592.939.110,04 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 846.057,44 TL ve faaliyet gideri 2.643.556.051,26 TL olan Üniversite, 2023 yılını 51.462.998,66 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2023 yılı gelir toplamı 2.263.300.015,39 TL, gider toplamı 2.410.124.761,95 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 146.824.746,56 TL zarar ile tamamlanmıştır.

-İktisadi İşletmenin 2023 yılı gelir toplamı 77.212.965,20 TL, gider toplamı 70.739.296,35 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 6.473.668,85 TL kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 20.02.2004 tarih ve 5991 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanarak kurulan Kocaeli Üniversitesi Teknopark Anonim Şirketinin ortağıdır. Adı geçen Şirketin kuruluş sermayesi 50.000,00 TL olup Üniversitenin %51 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

Üniversite, 07.10.2002 tarih ve 2002/4889 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Gebze Organize Sanayi Bölgesi Teknopark Anonim Şirketinin ortağıdır. Adı geçen Şirketin kuruluş sermayesi 17.000.000,00 TL olup Üniversitenin % 0,023 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

Yine Üniversite, 06/08/2019 tarihinde ticaret sicil gazetesinde tescil ve ilan edilerek kurulan Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketinin kurucusu olup adı geçen Şirketin kuruluş sermayesi 500.000,00 TL'dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden

Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan;

mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde

yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2023 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tanımlanmasıyla ilgili çalışmalar yapmış olmakla beraber risklerin revizyon çalışmaları devam etmektedir.. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışmalara (risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme) başlanılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön

Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Kamu İdaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi yılda en az bir defa değerlendirilmekte değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresisinde iç denetim birimi kurulmuş olup 5 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadroların 5'i de doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kocaeli Üniversitesinin 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında Kayıtlı Bulunan Peşin Tahsil Edilmiş Gelirlerin Dönem Sonunda Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına Aktarılmaması

Üniversite tarafından peşin tahsil edilen ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında muhasebeleştirilmiş olan gelirlerin dönem sonunda 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 347'nci maddesinde; bu hesabın, içinde bulunulan dönemde tahsil edilen ancak, gelecek yılların faaliyet hesaplarına dahil edilecek olan gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı, "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 348'inci maddesinde de; dönem sonunda bu hesapta yer alıp tahakkuk zamanına bir yıldan az kalan peşin tahsil edilmiş gelirlerin düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki gelecek aylara ait gelirler hesabına aktarılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in söz konusu hesaba ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 349'uncu maddesinde ise; gelecek yıllara ait gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalanların dönem sonunda bu hesaba borç, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Denetimlerde, Üniversite tarafından peşin tahsil edilen ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında kayıtlı bulunan kira ve buna bağlı elektrik, yakıt gibi gelirlerden tahakkuk zamanına bir yıldan az kalanların dönem sonunda 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Bu durum, tahakkuk zamanına bir yıldan az zaman kalan söz konusu gelirlerin, düzenlenen bilançoda daha sonraki faaliyet dönemlerine ait olarak gözükmemesine ve 480 No.lu Hesabın 583.031,84 TL fazla, 380 No.lu Hesabın ise aynı tutarda eksik gözükmemesine sebebiyet vermektedir.

Kamu İdaresi cevabında, 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler hesabında kayıtlı gelirlerden tahakkuk zamanına bir yıldan az kalanların dönem sonunda 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabının ilgili kodlarına aktarma işleminin yapılması için gerekli tanımlamaların yapılmasına karşın sistem tarafından otomatik olarak yapılması gereken kayıtların yapılmamış olduğu ancak 2024 yılında söz konusu aktarma işlemlerinin manuel olarak yapıldığı, 2024 yılı dönem sonu işlemleri yapılırken bu hususa daha dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; peşin tahsil edilen kira ve benzeri gelirlerden tahakkuk zamanına bir yıldan az kalanların, muhasebenin dönemsel ilkesi gereği dönem sonunda 480 No.lu Hesaptan 380 No.lu Hesaba aktarımının sağlanması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Doğrudan Teminle Gerçekleştirilen ve Belli Süre Gerektiren İşlerde Sözleşme Yapılmaması

Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi gereğince doğrudan teminle gerçekleştirilen ve belli bir süreyi gerektiren bazı işler için sözleşme yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22.1.1.3. maddesinde; alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Denetimlerde, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından doğrudan teminle gerçekleştirilen ve aşağıdaki tabloda belirtilen yapıyı belli bir süre gerektiren bazı işler için sözleşme yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin ilgili harcama biriminin cevabında, belli süreyi içerip hakediş düzenlenmek suretiyle birden fazla alım yapılan işlerde sözleşme imzalandığı, bulgu konusu alımların bir defada yapılan alımlar olduğu için sözleşme imzalama yoluna gidilmediği ifade edilmiş ise de; Kamu İhale Genel Tebliğinde birden fazla alım yapıp yapılmaması veya hakediş raporu düzenlenip düzenlenmemesine bakılmaksızın yapıyı veya teslimi belli bir süreyi gerektiren işlerin sözleşmeye bağlanması şart koşulmuştur. Alımı veya yapıyı için belirli bir ifa süresi öngörülen işlerde sözleşme düzenlenmesinin gerekçesi, işin süresi içinde bitirilmesi başta olmak üzere diğer karşılıklı edimlerin yazılı kural haline getirilerek taraflar arasındaki ilişkiye ispat imkanı sağlamaktır. Bulgu konusu edilen işlerin tamamlanmaları için de belirli bir süre öngörülmüş olduğundan sözleşmeye bağlanmaları gerektiği değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, Kamu idaresi cevabında Rektörlük tarafından denetim raporuna istinaden tüm harcama birimlerine 4734 sayılı Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendi uyarınca yapacakları ve belli bir süreyi öngören işler için sözleşme düzenlemeleri gerektiği hususunun yazılı olarak bildirildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; doğrudan teminle yapılacak alımlarda malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın mutlaka bir sözleşmeye bağlanması gerekmektedir.

Tablo 5:Sözleşme Yapılmayan Yapım ve Hizmet İşleri

İŞİN ADI	İŞE BAŞLAMA TARİHİ	İŞİN BİTİŞ TARİHİ	İŞİN SÜRESİ(Gün)
Kocaeli Üniversitesi Umuttepe Yerleşkesi A Kapı Saha Besleme Panosu Elektrik Tadilat İşleri Yapım İşi ile Lojmanlar Bölgesi Fiberoptik Kablo Tadilat İşleri Yapım İşi	13.02.2023	10.03.2023	26
Kocaeli Üniversitesi Umuttepe Batı Yerleşkesi 20 Metre Asansörlü Aydınlatma Direkleri Elektrik Tadilat İşleri Yapım İşi	28.04.2023	22.05.2023	25
Kocaeli Üniversitesi Umuttepe Yerleşkesi İnşaat Tadilat İşleri, Alüminyum Doğrama Tadilatı, Mühendislik Fakültesi Dış Cephe Tamirleri, ÖYP Yurt Üniteleri Tamirat İşleri ile Kartepe Turzim MYO Temiz Su Hattı Tadilatı Yapım İşi	22.02.2023	13.03.2023	20
Kocaeli Üniversitesi Umuttepe Batı Yerleşkesi 2023 Yılı SEDAŞ Ölçü Hücresi Postası Tesisleri ile Bina Tipi Trafo Postası Tesisleri Yıllık Bakım Hizmet Alım İşi	03.10.2023	20.11.2023	49
Kocaeli Üniversitesi Umuttepe Batı Yerleşkesi Kütüphane Binası Mekanik ve Elektrik Tesisat Projelerinin Yaptırılması Hizmet Alım İşi	04.05.2023	12.06.2023	40

BULGU 2: Vadesinde Tahsil Edilmeyen Kira Gelirlerinin Gelirlerden Alacaklar, Takibe Alınanların İse Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi

Sözleşmesinde peşin tahsil edilmesi öngörülmesine rağmen vadesinde tahsil edilmeyen kira gelirlerinin; vade tarihi itibarıyla 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına, bunlardan tahsili için Hukuk Müşavirliğine sevk edilenlerin ise 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 12 Faaliyet Alacakları başlıklı 50'nci maddesinde, gelir olarak tahakkuk ettirilecek teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin bu hesap grubunda izleneceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin "Hesabın İşleyişi" başlıklı 53'üncü maddesinde, ilgili servislerce verilen gelir tahakkuku tutarlarının bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği; bu hesapta kayıtlı tutarlardan ilgili servislerce, takibe sevk edilen alacak tutarlarının ise bu hesaba alacak, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Denetimlerde, sözleşmesinde peşin tahsil edilmesi öngörülmesine rağmen vadesinde tahsil edilmeyenlerin kira gelirlerinin 120 No.lu Hesapta, bunlardan tahsil ve takibi için Hukuk Müşavirliğine bildirilenlerin ise 121 No.lu Hesapta izlenmediği; bunların yerine faaliyet ve kurum alacakları dışındaki alacakların izlenmesinde kullanılması öngörülen 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında takip edildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, sözleşmesinde belirtilen sürede tahsil edilemeyen ve takip ve tahsili için Hukuk Müşavirliğine sevk edilen kira alacaklarının, bulguda öngörüldüğü şekilde 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ve 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına kaydedilerek muhasebeleştirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak peşin olarak tahsil edilmeyen kira alacaklarının muhasebeleştirilmesinde; sözleşmedeki son ödeme tarihi itibarıyla aylık olarak 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydı yapılması, bunlardan takibe alınanların 120 No.lu Hesaptan çıkarılarak 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Parasal Limitler Dahilindeki Yapım İşlerinde %10 Sınırını Aşan Kısım İçin Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması

Üniversite tarafından yapılan yapım işlerinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılan harcamaların 2023 yılı toplamı Üniversitenin bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aşmasına karşın Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadığı halde alıma devam edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde; Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı hükmü yer almaktadır.

Üniversitenin 2023 yılı bütçesine yapım işleri için toplam 37.254.431,47 TL ödenek konulmuş olup yıl içerisinde 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri çerçevesinde parasal

limitlere tabi toplam 11.400.119,37 TL harcama yapılmıştır. Ancak yapılan yapım harcaması tutarının, bu amaçla bütçeye konulan ödeneğin %10'unu aştığı ve Kamu İhale Kurumundan da izin alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadan %10'luk sınırını aşan harcama birimlerinin mevzuat hükümlerine uygun hareket etmeleri konusunda uyarıldığı ayrıca Harcama Yönetim Sistemi üzerinde sistemsel kontrol yapılabilmesi için gerekli yazılım güncellemesi çalışmalarının yapılması talebinin yazılı olarak Hazine ve Maliye Bakanlığına iletildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; parasal limitler dahilinde yapılan yapım harcamalarında %10 sınırının Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadan aşılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ**

2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	15
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	17
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	17
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	18
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	18
6.	DENETİM BULGULARI	18

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Limiti Aşan Tahsilat Tutarının Bankaya Yatırılmaması ve Kasa Hesabının Kullanılmaması
2. Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabındaki Tutar İçin Karşılık Ayrılmaması
3. Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Üniversite Kadrosunda Bulunan Öğretim Elemanlarının Yasak Olmasına Rağmen Özel Muayenehane Açmaları

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Kocaeli Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 09.02.1995 tarih ve 22197 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kocaeli Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 2'nci maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

- Yükseköğretim Kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından istenecek bilimsel görüş, proje yapımı, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak.
- Bilimsel, teknik, kültürel, sanatsal, tarım, plan, proje uygulamaları, danışmanlık ve sağlıkla ilgili araştırma ve uygulamaları teşvik etmek amacıyla seminer, kurs, konferans, çevre kampları ve incelemeleri düzenlemek ve alınacak bilimsel sonuçların uygulamasını yapmak.
- Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanları ile ilgili mal ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektör'ün izni alınmak şartıyla pazarlamak, satmak ve satış yerleri açmak.
- İşletmenin kuruluş amacına ve Yükseköğretim Kanununun amaç ve ilkelerine uygun diğer çalışmalar yapmak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 7'dir.

İşletme Müdürlüğünde; işletme müdürü, 1 işletme müdür yardımcısı, 2 idari memur ve 3 sürekli işçi hizmet vermekte olup tamamının kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü, 2 uzman ve 2 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Kocaeli Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2023 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 1.401.746.000,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider ve gelir bütçeleri 2.610.496.000,00 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2023 yılında 2.517.015.428,83 TL bütçe giderine karşılık 2.212.895.682,92 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2023 yılı gelir tablosuna göre 2.263.300.015,39 TL gelir elde edilmiş, 2.410.124.761,95 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 146.824.746,56 TL zararla tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kocaeli Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim

ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kocaeli Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Limiti Aşan Tahsilat Tutarının Bankaya Yatırılmaması ve Kasa Hesabının Kullanılmaması

Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi Döner Sermaye İşletmesinde, Hazine ve Maliye Bakanlığının gün sonu için belirlediği vezne limitini aşan tahsilat tutarının bankaya yatırılmadığı ve kasada tutulan nakit için 100 Kasa Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 100 Kasa Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 66'ncı maddesinde; bu hesabın, muhasebe birimi veznelerince kanuni dolaşım niteliğine sahip ulusal paranın alınması, verilmesi ve saklanmasına ilişkin işlemlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 67'nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde; muhasebe birimince bir gün içinde tahsil edilen paralardan, ertesi gün kasadan yapılacak ödemeler için Bakanlıkça tespit edilerek duyurulan tutarların üç katının alıkonularak fazlasının düzenlenecek teslimat müzekkeresiyle bankaya yatırılacağı belirtilmiştir.

9.03.2023 tarih ve 32127 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 80 sıra numaralı Parasal Sınırlar ve Oranlar konulu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinde 2023 yılı için parasal limit 10.000,00 TL olarak belirlenmiştir.

Mevzuatın ilgili hükümlerinden anlaşılacağı üzere; gün içinde tahsil edilen paradan, ertesi gün kasadan yapılacak ödemeler için Bakanlıkça belirlenen tutarın üç katı alıkonularak fazlasının düzenlenecek teslimat müzekkeresiyle bankaya yatırılması gerekmektedir.

Denetimlerde, Ağız ve Diş Sağlığı Döner Sermaye İşletmesince gün içinde yapılan tahsilatlardan belirlenen limiti aşan tutarların bankaya yatırılmayarak vezne bekletildiği ve 100 Kasa Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir. Bu uygulama, işletmenin veznesinde bulunan tutarın muhasebe kayıtlarında görülmesini engellemektedir.

Kamu İdaresi cevabında, Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi Döner Sermaye İşletmesinde, Hazine ve Maliye Bakanlığının gün sonu için belirlediği vezne limitini aşan tahsilat tutarlarının bankaya yatırılmasının sağlanacağı ve bundan sonra 100 Kasa Hesabının kullanılacağı ifade

edilmiştir.

Sonuç olarak, mevzuatta belirlenen limiti aşan paranın günlük olarak bankaya yatırılması ve 100 Kasa Hesabının mevzuat hükümlerine uygun olarak kullanılması gerekmektedir.

BULGU 2: Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabındaki Tutar İçin Karşılık Ayrılmaması

Şüpheli ticari alacaklar hesabında takip edilen alacaklar için karşılık ayrılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 109'uncu maddesinde; bu hesabın, işletmelerin mal ve hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ve ödeme süresi geçmiş, bu nedenle vadesi birkaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenilmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış alacaklarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 111'inci maddesinde ise; bu hesabın, şüpheli ticari alacaklar için ayrılan karşılıkların izlenmesi için kullanılacağı ve teminatlı alacaklarda karşılığın teminatı aşan kısım için ayrılacağı ifade edilmiştir.

Denetimlerde, bilançoda 1.399.587,12 TL işletme alacağının şüpheli ticari alacaklar hesabında takibinin yapılmasına rağmen bu alacaklara ilişkin herhangi bir karşılık ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, döner sermaye işletmesinde gerçek ve tüzel kişilerden olan 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında takip edilen alacaklar için karşılık hesabı olarak 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabı'nın kullanılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; yukarıda belirtilen gerekçelerle İşletmenin, 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında takip ettiği alacakları için karşılık ayırması ve 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabında izlemesi gerekmektedir.

BULGU 3: Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

Döner Sermaye İşletmesinde istihdam edilen işçiler için kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde, ilgili mevzuatı gereğince hesaplanarak ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılacağı belirtilmiştir. İlgili Yönetmelik'in 472 No.lu Hesabın işleyişini açıklayan 354'üncü maddesinde faaliyet döneminden sonraki yıllarda ödenecek kıdem tazminatları için ayrılan karşılıkların bu hesaba alacak, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına borç kaydedileceği, kıdem tazminatı karşılığı hesabında kayıtlı tutarlardan, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının ise dönem sonunda bu hesaba borç, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Devlet Muhasebesinde karşılık ayırma işlemlerine ilişkin standartları belirleyen 19 No.lu Devlet Muhasebe Standardının 63'üncü maddesinde ise karşılıkların, o anda mevcut en iyi tahmini yansıtmak üzere raporlama tarihinde gözden geçirileceği ve düzeltileceği ifade edilmiştir.

Döner sermaye işletmesinde 472 No.lu Hesaba ilişkin iş ve işlemlerin incelenmesi sonucunda; çalışan işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayırma işleminin yapılmayarak 372/472 No.lu hesapların kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, döner sermaye işletmesi bünyesinde istihdam edilen işçiler için bundan sonraki süreçte kıdem tazminatı ayrılması için hesaplamalar yapılarak 372/472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının kullanılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; işletme bünyesinde istihdam edilen işçiler için kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Üniversite Kadrosunda Bulunan Öğretim Elemanlarının Yasak Olmasına Rağmen Özel Muayenehane Açmaları

Kadrosu Üniversitede bulunan öğretim elemanları tarafından, ilgili mevzuat hükümleri ve yargı kararları uyarınca yasak olmasına rağmen 18.01.2014 tarihinden sonra özel muayenehane açıldığı tespit edilmiştir.

21.01.2010 tarih ve 5947 sayılı Üniversite ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 3'üncü maddesiyle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Çalışma esasları" başlıklı 36'ncı maddesinde yapılan değişiklikle; tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim elemanları için kısmi süreli çalışma imkânı sona erdirilerek devamlı statüde çalışmaları esası benimsenmiş ve 2547 sayılı Kanun ile diğer kanunlarda belirlenen görevler ve telif hakları hariç olmak üzere, yükseköğretim kurumlarından başka yerlerde ücretli veya ücretsiz, resmi veya özel başka herhangi bir iş görmeleri, ek görev almaları, serbest meslek icra etmeleri, mesai saatleri dışında mesleki faaliyette bulunmaları yasaklanmıştır.

Anayasa Mahkemesinin 16.07.2010 tarihli ve E.2010/29, K.2010/90 sayılı Kararıyla 5947 sayılı Kanun'da yer alan düzenlemelerin bir kısmı iptal edilmiş ve tam zamanlı olarak çalışan öğretim elemanlarının mesai saatleri dışında olmak kaydıyla, istedikleri takdirde, serbest meslek faaliyetinde bulunmaları veya özel kuruluşlarda çalışmaları mümkün olmuştur.

18.01.2014 tarih ve 28886 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6514 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 11'inci maddesiyle 2547 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesine eklenen yedinci fıkrada; tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim elemanlarının, kanunlarda belirtilen hâller dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 28'inci maddesi hükmüne tabi oldukları hüküm altına alınmıştır.

657 sayılı Kanun'un "Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı" başlıklı 28'inci maddesinde; memurların, mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler açamayacakları; gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir iş yerinde veya vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışamayacakları hükmü yer almaktadır.

Anayasa Mahkemesinin 07.11.2014 tarih ve E.2014/61 ve K. 2014/166 Kararıyla, 6514 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi ile 2547 sayılı Kanun'a eklenen geçici 64'üncü maddesi iptal edilmiştir. İptal edilen madde hükmünde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih olan 18.01.2014 tarihi itibarıyla mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel kuruluşlarda çalışmakta olan öğretim üyelerinin, üç ay içinde bu faaliyetlerini sona erdireceği; bu süre içinde sona erdirmeyen öğretim üyelerinin üniversiteyle ilişkilerinin kesileceği ifade edilmiştir. Ancak Mahkeme, 6514 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesine eklenen 7 ve 8'inci fıkralar ile 58'inci maddeye eklenen hükümlerin iptal istemini reddetmiştir.

Dolayısıyla ğretim elemanları ancak kurumsal sözleşme yapılmak ve geliri üniversite döner sermayesi hesabına kaydedilmek şartıyla özel sağlık kurumlarında çalışabilmekte veya kadrolarının bulunduğu üniversite hastanelerinde mesai dışı özel muayene yapabilmektedirler.

Diğer yandan, bu konuda açılan davalar sonucunda Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 07.07.2021 tarihinde 2021/11178 esas ve 2021/1410 karar sayısı ile Anayasa Mahkemesinin 2547 sayılı Kanun'un Geçici 64'üncü maddesinin iptal kararındaki gerekçelerini de dikkate alarak; Kanun'un 36'ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca ğretim elemanlarının, kanunlarda belirtilen hâller dışında, 657 sayılı Kanun'un 28'inci maddesine tabi oldukları ve bu kapsamda muayenehane aamayacaklarını, ancak Geçici 64'üncü maddenin yürürlüğe girdiği 18.01.2014 tarihi itibarıyla usulüne uygun olarak muayenehane işletmekte olan veya özel sağlık kuruluşunda çalışmak suretiyle serbest meslek faaliyetinde bulunan ğretim üyelerinin faaliyetlerine devam edebileceklerini karara bağlamıştır.

Denetimlerde, Üniversitede 6514 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra 6 ğretim elemanı tarafından açılmış özel muayenehanenin olduğu ve halen faaliyetlerine devam ettikleri görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında, kadrosu Üniversitede bulunan ğretim elemanlarının mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunma ve özel kuruluşlarda kurumsal anlaşmalı olarak çalışma izinlerinin Sağlık Bakanlığı tarafından verildiği ifade edilmiş ve buna ilişkin belgelere yer verilmiştir.

Sonuç olarak; yürürlükte olan mevzuat hükümleri, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu kararları birlikte değerlendirildiğinde; ğretim elemanlarının 18.01.2014 tarihinden sonra 2547 sayılı Kanun ve diğer kanunlarda sayılan istisnai görevler dışında özel muayenehane amaları ya da özel sağlık kuruluşlarında kurumsal sözleşme yapılmaksızın çalışmalarının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>